

راه‌های احراز هویت در پزشکی

دکتر علی اصغر یار محمدی،
استاد اورولوژی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ عضو هیأت مدیره سازمان نظام پزشکی مشهد، مشهد، ایران

اقسام هویت

هویت دو قسم است:

- ۱- هویت فردی: یک فرایند است که از بدو تولد با نسب انسان با پدر (ولی قهری) و مادری خاص شکل می‌گیرد و این در نظام اداری تثبیت می‌گردد و در نظام پزشکی نیز مدنظر است. هویت فردی شامل هویت شخصی، جنسی، نسبی، اقتصادی، شغلی، جسمی و خانوادگی است.
 - ۲- هویت جمعی: برخاسته از لایه‌های فرهنگی به هم پیوسته به صورت متداخل یا همپوشی است. هویت جمعی شامل هویت ملی، قومی، دینی، تاریخی، سیاسی و فرهنگی است.
- آنچه از مجموع این هویت‌ها به پزشکی مرتبط است هویت شخصی، هویت جنسی و هویت نسبی است که راهکار اثبات هر کدام هم متمایز و هم مشترک است. باید توجه داشت، زمینه‌های ارتباط علم پزشکی با هویت شامل هویت مشخصات فردی، هویت و نسب، هویت و جنس، هویت و تابعیت و هویت و ارث می‌باشد.

احراز هویت

یعنی شناسایی فردی مشخص (هویت فردی) از آحاد جامعه با منظورهای متفاوت است. (مانند نام و نام خانوادگی، پدر و مادر و سایر مشخصات شناسنامه ای بالاخص کد ملی)

احراز و ابزار احراز هویت شخصی: احراز هویت شخصی فرد از منظر جامعه پزشکی برای پاسخگویی به مراجعین سرپایی با ادعاهای حقوقی و کیفری - مراجعین با نیاز به بستری شدن برای درمان طبی، مداخله‌ای و جراحی با ادعاهای حقوقی و کیفری - مراجعین ولی قهری، وصی یا قیم محجورین (صغار، اشخاص غیر رشید، مجانین) و مراجعین با هدف صدور گواهی می‌باشد.

ابزار احراز هویت شخصی شامل شناسنامه، کارت ملی، گذرنامه، اثر انگشت یا کلاسمان اثر انگشت، تأیید دادگاه صالح با عکس ممهور و شهادت شهود هستند. اگر در احراز هویت شخصی با توسل به ابزار یادشده مشکلی ایجاد شود، احراز هویت شخصی در مراکز درمانی به این شکل بیان می‌شود: " صاحب عکس (محل نصب عکس) که با ارائه مدرک (شناسنامه - کارت ملی - گذرنامه) خود را آقا/خانم با شماره ملی معرفی می‌کند. با اثر انگشت (محل اثر انگشت) مربوط به انگشت سبابه راست و لذا (ادامه نوشته)..... "

مرجع ابزار هویت شخصی متوفی: احراز هویت فردی که در خارج از بیمارستان فوت کرده باشد و یا افرادی که در ۴۸ ساعت اولیه بستری شدن در بیمارستان فوت نمایند و افراد بستری که دلیل فوت آن‌ها نامشخص یا مشکوک باشد، صدور جواز دفن برای آن‌ها در بیمارستان ممنوع بوده و احراز هویت و صدور جواز دفن بر عهده پزشکی قانونی می‌باشد و پزشک فقط حق صدور گواهی فوت و ارسال جنازه به پزشکی قانونی را دارد و رضایت بازماندگان برای صدور جواز

دفن شرط نیست و صرفاً باید توسط پزشکی قانونی صادر شود.
احراز هویت جنسیتی: احراز هویت جنسی افراد مشکوک به هرmafrodisism و یا سودوهرmafrodisism با کمک فرمول کروموزومی مشخص می‌شود.

احراز هویت نسبی: احراز هویت نسبی (احراز والدین قهری اطفال یا احراز اطفال برای والدین قهری) و هویت ملیتی با مشخص کردن DNA مقذور است.

بر طبق قوانین مدنی احراز هویت شخصی اشخاص غیررشید (کسی که تصرفات او در اموال و حقوق مالی خود عقلایی نباشد) با نظر ولی قهری، وصی یا قیم قانونی انجام می‌شود. احراز هویت شخصی برای زنان حامله به وسیله خود زن حامله و پدر جنین می‌بایست انجام شود و در نتیجه چنانچه زن حامله نیاز به دخالت درمانی داشته باشد، کسب رضایت آگاهانه هم از زن حامله و هم همسر وی اجباری است.

اهلیت: صفت کسی است که دارای جنون، صفه، ورشکستگی و سایر موانع محرومیت از حقوق نباشد. در واقع صلاحیت شخص برای وارد شدن حق و تحمل تکلیف و به کاربردن حقوق که به موجب قانون دارا شده است، می‌باشد. برای انجام امور پزشکی دریافت رضایت آگاهانه که مشتمل بر بند بری‌الذمه بودن باشد از افراد بالغ، عاقل و رشید که اهلیت داشته باشند معتبر است ولی برای افراد محجور باید از ولی قهری، وصی، و یا قیم قانونی این رضایت دریافت گردد. اخذ این شکل رضایت پس از احراز هویت شخصی رضایت دهنده که با اثر انگشت، امضا و تاریخ معین مکتوب شده باشد معتبر است. برای احتیاط بیشتر بهتر است که امضا و اثر انگشت توسط یکی از پرسنل موظف بویژه سرپرستار مورد تأیید قرار گرفته باشد. راهکار پیشنهادی جهت تبیین احراز هویت افراد در مراکز درمانی که در حال حاضر در کشور ما قابل اقدام و تا حدودی قابل اطمینان است اخذ شماره ملی بیمار و انطباق آن از طریق سیستم مکانیزه با ادارات ثبت احوال به منظور حصول صحت آن است. بدیهی است چنانچه در پذیرش بیمار در مطب‌های خصوصی نیز این شماره در جلو نام بیمار ثبت گردد، در صدور گواهی نیز می‌تواند راهگشای مشکلات احتمالی که تبعات حقوقی و اداری دارند، باشد.

ادارات مرتبط با احراز هویت در مراکز درمانی عبارتند از بیمه خدمات درمانی، سازمان بیمه تامین اجتماعی، اداره اسناد پزشکی، پزشکی قانونی و مددکاری. بدیهی است اهمیت احراز هویت شخصی بیمار و تأیید صحت و سقم ادعاهای وی از آن جا که تبعات حقوقی و اداری وسیعی را شامل می‌شود، لزوم ایجاد رشته یا شاخه‌ای اداری را جهت احراز هویت بیمار در مراکز درمانی بیش از پیش ضروری می‌سازد. ادارات و مراکز فوق‌الذکر می‌بایست در دایره‌ای متحدالمرکز، اطلاعات هویتی بیمار را ثبت و صحت آن را با استعلام از ادارات ذیربط در سوابق درج نمایند.

لطفاً به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهید.

کد این مقاله: ۶۴۱۸

شماره پیامک مجله: ۳۰۰۰۷۸۳۸

نحوه امتیازدهی: امتیاز- شماره مقاله

نمونه صحیح امتیازدهی (چنانچه امتیاز شما ۲۰ باشد): ۶۴۱۸-۲۰